

CREATING A CONCEPT FOR A TYPEFACE “CALLIGRAFFITI”. DESIGN OF A FONT SYSTEM

Simeon Zhivkov Zhelev

University of Veliko Tarnovo “St. Cyril and St. Methodius”, Veliko Tarnovo, Bulgaria

Abstract: The goals set in the creation of the “Calligraffiti” font are to go through all the stages in the work process: from research, preparatory sketches, synthesizing the shape of the letter, digitization, to a final version ready for use in graphics software and word processing programs. The starting points for the “Calligraffiti” font are to be different and dynamic, but at the same time to maintain its legibility. Therefore, the typeface has a constant slope to the left, written with a writing angle of about 30 degrees. The letters are written with a flat brush that leaves a characteristic texture, thus achieving a dynamic and expressive look. The construction of the letters follows the calligraphic tradition in Europe, and the connection with graffiti is the inverted slant of the inscriptions (tags) characteristic of the subculture.

Keywords: Font; Typeface; System; Signs; Calligraphy; Graffiti; Concept; Creation; Digitization; Letters; Alphabet; Cyrillic; Latin; Subculture; Tags

СЪЗДАВАНЕ НА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ШРИФТОВО НАЧЕРТАНИЕ „КАЛИГРАФИТИ“. ДИЗАЙН НА ШРИФТОВА СИСТЕМА.

Симеон Живков Желев

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново, България

Въведение

Благодарение на малка група от художници и учени през 60-те и 70те години на 20 век в България се оформи шрифтова школа, която развива и популяризира българската форма на кирилицата до ден днешен. Въпреки големия руски пазар и неговите изисквания, българската форма на кирилицата намира привърженици и в чужбина. С навлизането на дигиталните шрифтове, в България се появиха и първите „фабрики“ за шрифтове: Hermessoft, SoftPlus, EuroType, а през последните 10 години и FontFabric. С навлизането на дигитализацията, интернет и усилената работа на типографи, дизайнери и учени българската форма на кирилицата добива все по-голяма популярност. Създават се нови шрифтови гарнитури, едни вдъхновени от исторически примери от България, други следващи последните световни модни тенденции в шрифтооформянето, а трети посветени на експеримента, с цел намиране на нови и интересни форми. (Yordanova, 2022)

Въпреки бурното развитие на шрифта по света, у нас все още се усеща липсата на някои шрифтове и шрифтови семейства. Разбира се с усилената работа на дизайнерите от гилдията, създаването и организирането на събития посветени на шрифтовото изкуство и обучението на млади специалисти в тази област, ще спомогне за увеличението на шрифтовете с българска форма на кирилицата.

В България през годините се създаде богат набор от шрифтове за заглавия (Акцидентни шрифтове). Бурното развитие на човечеството в технологична¹, културна и икономическа гледна точка непрестанно променят и видоизменят настроенията и вкусовете на потребителя. Тази динамична среда изисква от шрифтовите дизайнери да бъдат гъвкави, енергични и усърдни в работата си. Чрез упоритост, труд, непрестанно търсене на нови изразни средства и форми в буквите, шрифтовите дизайнери създават нови шрифтови семейства, които да кореспондират с нововъзникналите течения във визуалните комуникации (Markov, 2022), (Donevska, 2016), (Manager, 2014), (Neshev, 2008).

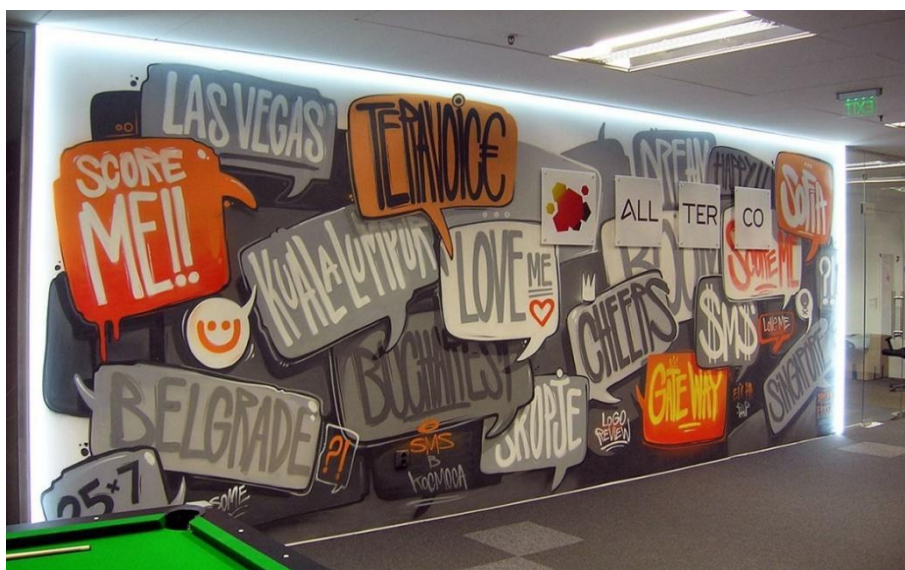
Фигура 1. Спрайт графити шрифт.

На базата на моите научни интереси, художествената и дизайн практика, считам че шрифтовете, които са вдъхновени и базирани върху графити културата са сравнително малко на брой. Тези, които са изведени и конструирани така, че да бъдат функционални, спазващи естетическите норми в типографията, но и носещи аромата на графити субкултурата. и кореспондиращи с епохата са малко на брой. А

¹ В това число изкуственият интелект, добавената реалност и други технологии, които тепърва ще разгръщат своя потенциал.

такива които да са на кирилица и с нейната българска форма, са още по-малко. До момента най-използваният и популярен графити шрифт в България е Sprite Graffiti Font (фиг. 1).

Георги Димитров и Жельо Димитров, познати още като Erase & Arsek, са изключителни дизайнери, илюстратори и графити артисти. Те работят в сферата на рекламата и са част от студио Four+ (FourPlus Studio, n.d.). В тази статия ще се фокусираме върху проекта им Sprite graffiti font (в колаборация с Fontfabric Type Foundry). Той е първият български графити шрифт на кирилица (фиг. 1), който е създаден по повод 24 май – Денят на българската просвета и култура и славянската писменост. Шрифтът е част от кампанията на Sprite graffiti fest 2014 г. Те споделят за шрифта, че е голямо предизвикателство да се запази графити усещането и буквите да останат четими. Целта им е не само да се използва в сферата на графитите, но и в различни сфери на визуалната комуникация, като по този начин ще популяризират уличното изкуство, както и ще обогатят шрифтовете на кирилица. Шрифтът съдържа 2 шрифтови начертания (Regular, Shadow) като поддържа около 100 езика. Той е особено игрив и динамичен, подходящ е за всякакъв тип младежки прояви, за списания, плакати, дизайн на дрехи и т.н.. Важно е да се отбележи, че шрифтът съдържа само главни букви, цифри и пунктуационни знаци. Той е изведен от характерния таг стил на Erase и Arsek, който присъства в стенописите им (фиг. 2).

Фигура 2. Erase & Arsek, таготве.

Най-добре изпълва своето значение в кратки текстове и заглавия, като в по-дълги текстови карета започва да звучи тежко и е труден за продължително четене. Въпреки своята игривост и свежест той страда от някои проблеми. Те са изразени най-вече в липсата на консистентност в наклона на буквите, както и в непостоянността в негативните пространства. Това създава най-вече проблеми в разрядката и междубуквените пространства. Въпреки това шрифтът е положителна крачка в развитието на графитите в България, популяризирането им в страната и света, както и допринася с това, че обогатява колекцията от български шрифтове.

За да се повиши разнообразието на такъв тип шрифтове, си поставих за цел създаването на авторски Акцидентен шрифт с графити и калиграфски характеристики. Шрифтът се базира на традицията в изписването на псевдонима (таг) на графити артиста. На базата на проучените източници и представените улични артисти взимам под внимание двама световно известни и признати творци с ясно изразен стил в градското изкуство: Faust и Stohead, както и творческия проект на Еван Рот (Evan Roth): „Графити Таксономия“ (Graffiti Taxonomy). Faust (фиг. 3), (Faust, n.d.) и Stohead (фиг. 4) са известни с калиграфските артистични вариации на графити надписи, произлизащи от първоначалния изказ в графити субкултурата – тага.

Фигура 3. FAUST.

Фигура 4. STONEHEAD, Gothic Funk.

А „Графити таксономия“ (фиг. 5) на Е. Рот е свързана с индивидуалния таг стил на различни графити артисти.

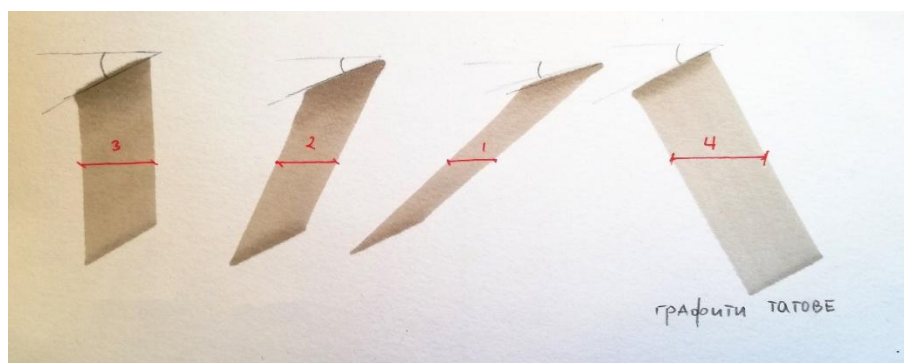
Фигура 5. Еван Рот (Evan Roth), „Графити Таксономия“.

Графити буквите на Faust носят чертите на осов калиграфски шрифт. Те се изписват с плосък инструмент, който оставя различна следа в зависимост от ъгъла на писане. От друга страна Stohead използва няколко вида шрифтове, които носят различни характеристики, но основната черта на буквите му е постоянният наклон вляво. Една от основните характеристики на цялата субкултура относно таговете е това, че те имат обърнат наклон (вляво), в сравнение с наклонените калиграфски и типографски шрифтове, които са наклонени вдясно. Шрифтовете на Faust и Stohead се изписват със специфични графити инструменти: плосък, помп маркер (фиг. 6) и спрейове, оставящи плоска следа. Те имат адекватни инструменти в калиграфската практика: плоският помп маркер и спреят, оставящ плоска следа, са близки с плоското перо.

Фигура 6. Плоски графити маркери.

Относно това защо цялата култура изключително често използва обърнат наклон на буквите, според мен е породено от удобството на писане и възможността да се акцентира върху вертикалите (конкретно при използване на плоски пера). Плътните дебели вертикали се получават от това, че се използва ъгъл на писане, близък до естествения на ръката: между 25 и 45 градуса. Когато наклонът на буквите е вдясно, се получават тънки наклонени вертикали, но когато обърнем вляво наклонът на писане, се получават ясно изразени наклонени вертикали, които използват пълната ширина на перото (фиг. 7).

Фигура 7. Обърнат наклон.

Удобството на писане е породено от това, че повечето графити артисти са десничари², от което следва, че, при движението на ръката, е по-удобно буквите да се наклонят вляво (посоката на ръката и инструментът съвпадат с посоката на наклона, фиг. 8).

Фигура 8. Естествена посока на ръката и перото при десничар и левичар.

Мога да направя аналогия с работилниците, които провеждам през последните години, в които има случаи на левичари. Най-честите проблеми при писането с лява ръка е затрудненото писане от ляво надясно, спазването на ъгъла на писане и накланянето на буквите. Поради разположението на лявата ръка, левичарите обръщат ъгъла на писане огледално и трудно спазват вертикалността на буквите, което довежда до накланяне вдясно. Така както е естествено левичарите да наклоняват буквите вдясно и да обръщат ъгъла на писане (естествен ъгъл на писане за лявата ръка), така е естествено и десничарите да обръщат наклона вляво, използвайки естествения ъгъл на писане.

Други причини, за наклоняването на буквите вляво, върху които може да се спекулира, са различието, което се постига и разграничаването от останалите надписи в градската среда, както и визуална форма на протест срещу всички норми, включително калиграфските.

Това, което поставям като отправни точки за шрифта „Калиграфити“ е: да бъде различен и динамичен, но в същия момент да запази своята четливост. Затова

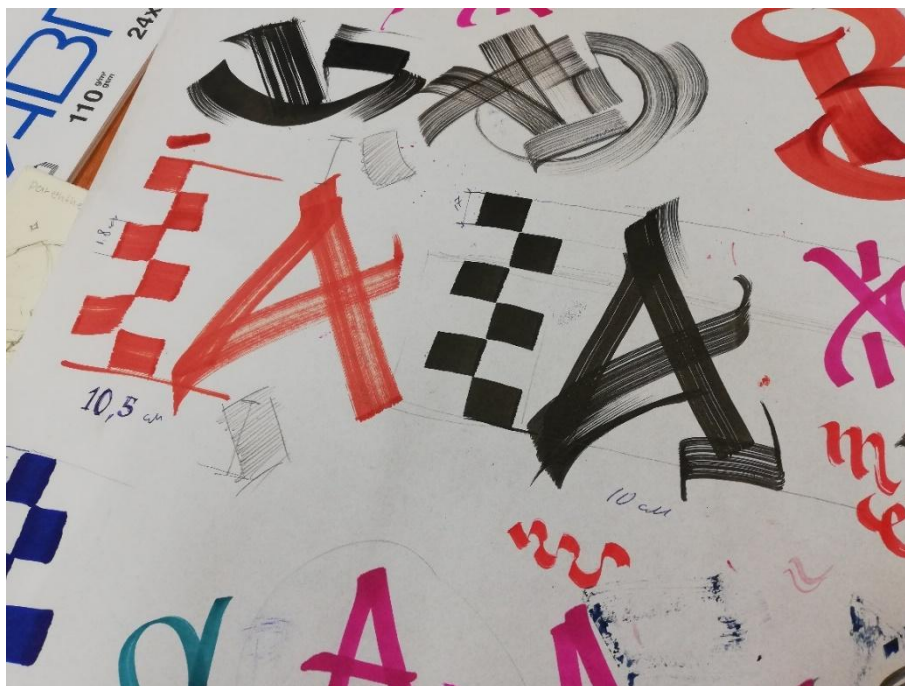
² Изследвания показват, че около 90 % от населението на земята пишат с дясна ръка. (Vuoksima et al., 2009)

шрифтът „Калиграфити“ има постоянен наклон вляво, като се изписва с ъгъл на писане около 30 градуса, като в някои специфични моменти ъгълът търпи леки промени. Всички букви са изписани с плоска четка, която оставя характерна текстура, като така се постига търсената динамичност и експресивност. Конструкцията на буквите следва калиграфската традиция в Европа, а връзката, която се прави с графитите, е характерният за субкултурата обърнат наклон на шрифта. Пропорцията на шрифта е в съотношение 1:6, което изписано с плоска четка, ще засили контраста между тънките и широките греди на шрифта.

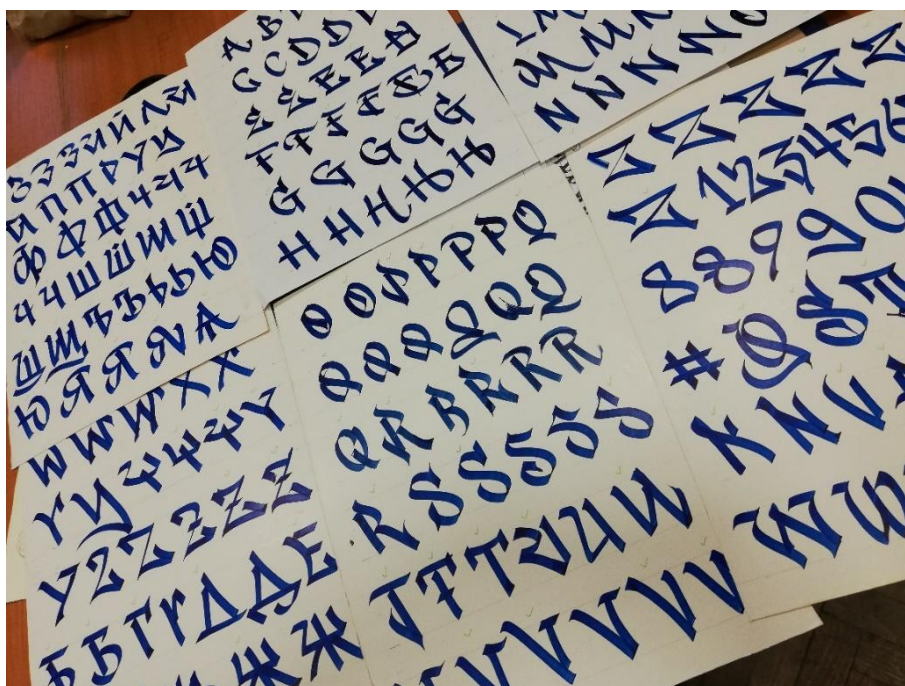
Тези характеристики на шрифта го правят подходящ за заглавия и кратки параграфи. Той добре може да контрастира с гротескови шрифтове, като предоставя висока доза емоционалност. Може да се използва в рекламата за неофициални цели, но и в по-сериозни текстове, тъй като носи калиграфската характеристика на ръкописен шрифт. В допълнение към това „Калиграфити“ е подходящ за използване в комикси. Шрифтът носи част от характеристиката на графити таговете от Ню Йорк. Това е интересна препратка, обвързана с това, че по време на възникването на графитите в Ню Йорк младежите се вдъхновяват от типографските надписи и изображенията в комиксите. Целта на шрифта е да има тази духовитост и усещане за графити, но да може да върши работа в малки не продължителни текстове като комикса. Също така тази негова характерна образност добре се съчетава с ономотопеите и акцентните фрази в комиксите.

При създаването на шрифта целта ми бе да премина през всички етапи в съставянето на шрифтова система: от подготвителните скици до краен вариант, готов за ползване в графичен софтуер и текстообработващи програми.

Подготвителните скици са обвързани с намирането на правилната конструкция на буквите, като целта ми е да се спазят шрифтовите правила в изграждането на буквените форми и да се съобрази с обърнатия наклон. Отправните ми точки за конструкцията са: шрифтът на Faust, „Графити таксономия“ на Рот, някои от шрифтовете на Stohead и др. Изводите, които правя при изграждането на буквите, са че за да се запази четливостта им, е по-добре да се сведе до минимум начупването и изкривяването в конструкцията на буквите. Това би довело до обезличаване на шрифта, но тъй като искам да присъства емоционалност и живот в линията, изписвам буквите на ръка. В подготвителния етап уточнявам пропорцията на шрифта, която би предоставила контраст, достатъчна тежест и плътност между буквените форми. Определям наклона, който да бъде в баланс с буквите и тяхната конструкция, както и подходящите инструменти и материали, които ще ми дадат удобство в по-късен етап на работа (фиг. 9, фиг. 10).

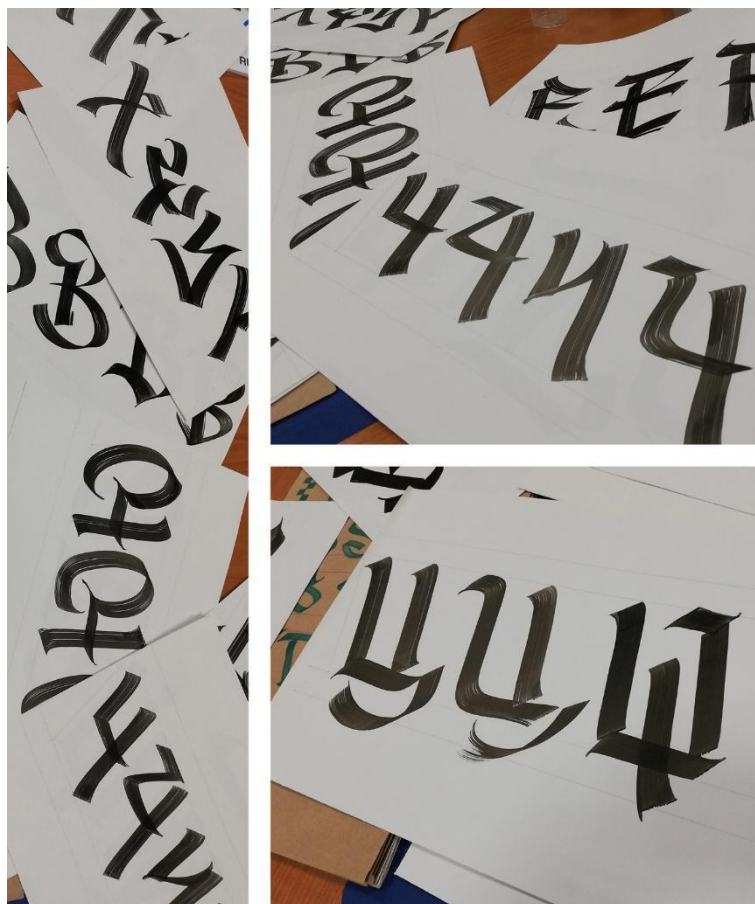
Фигура 9. Определяне на наклона на буквите, пропорцията, както и подходящите инструменти и материали.

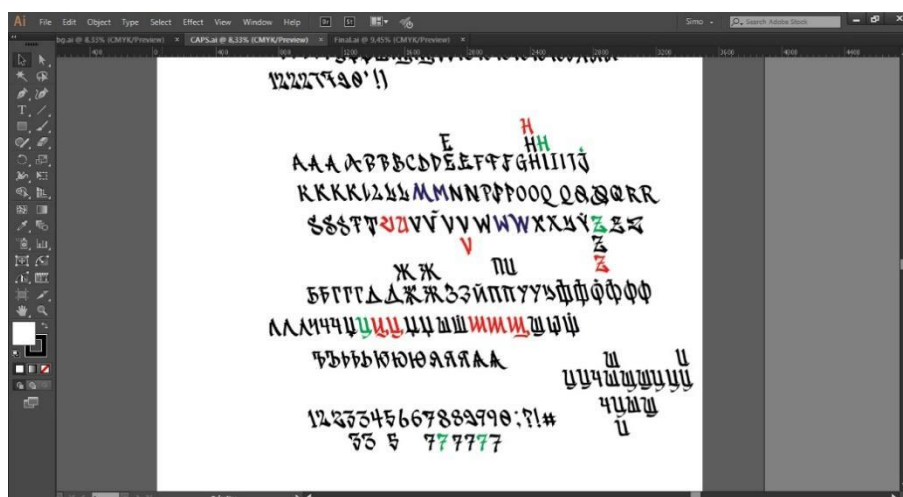
Фигура 10. Част от проучвателните скици.

След проучвателния етап и скицирането пристъпвам към изписването на всички букви, цифри и знаци. Съобразявам се с калиграфската традиция за триъгълни, квадратни, кръгли и смесени знаци, като всяка една буква е обвързана с другите от същия клас (например буквите „А“, „Д“, „Л“, „V“). Всички знаци са изписани с плоска четка с мек косъм върху хромова хартия с черен китайски туш (фиг. 11).

Тази комбинация от инструменти и материални дава възможност за емоционалност в линията и висок детайл, който ще спомогне в следващия етап.

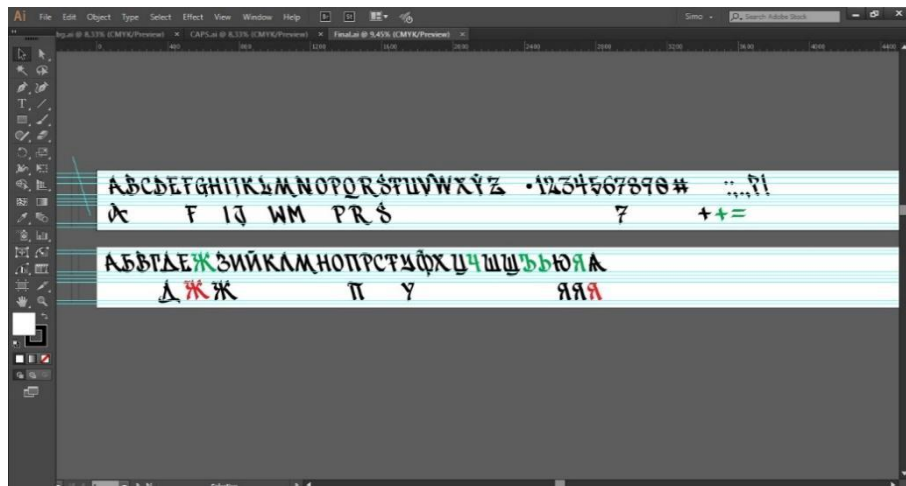
Фигура 11. Финален етап в ръчното изписване на буквите.

Фигура 12. Работен процес в програма за векторно проектиране.

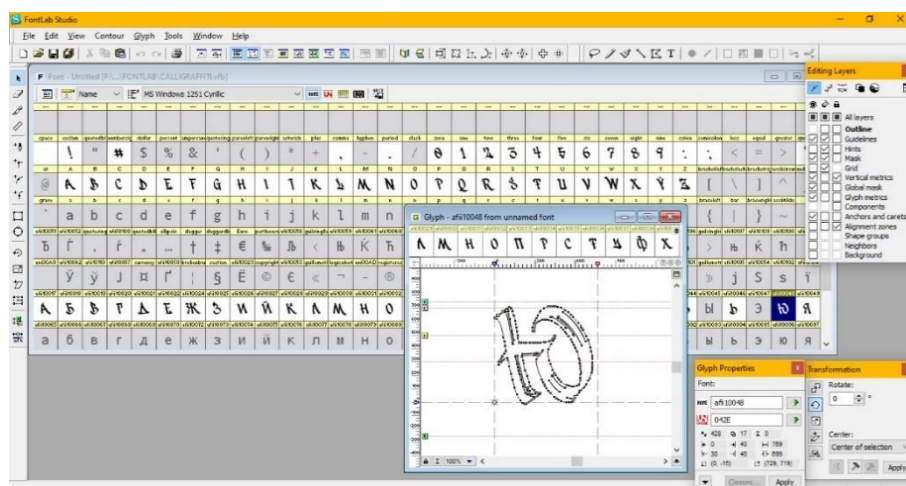
Следващият етап в проектирането на шрифта „Калиграфити“ преминава в технически аспект. Изписаните на ръка букви, цифри и препинателни знаци се сканират с достатъчно висока резолюция, за да не се загуби детайлът в текстурите. След това сканираните копия преминават през графичен софтуер (фиг. 12, фиг. 13), в който първо се зачистват някои малки грешки и помощни линии, увеличава се

контрастът, а след това се векторизират автоматично. За да се оптимизира работата с векторите, ръчно намалявам детайла, като опростявам някои от контурите, премахвам някои текстури, които са твърде малки и акцентирам върху други текстури, които са важни за цялостната шрифтова картина (Cristóbal Henestrosa, 2017).

Фигура 13. Работен процес в програма за векторно проектиране.

Финалният етап в изграждането на шрифта преминава в специализиран софтуер за изработка на шрифтове (фиг. 14). Там поставям всички създадени букви. Определям пространството, което те заемат (метрика, metrics) и специфични междубуквени пространства (kerning). Акцидентният шрифт, „Калиграфити“ (фиг. 15) включва главни букви от латиницата (английски) и кирилицата (български), цифри, препинателни знаци и някои специални знаци. Създаденият проект има потенциал да се развие в мултиезичен шрифт.

Фигура 14. Работен процес в програма за шрифтово проектиране.

Фигура 15. Акцидентен шрифт „Калиграфити“.

Заклучение

В България рядко хората ще се обърнат към нескопосания и кичозен графичен дизайн с възмущение, но по отношение на графитите мненията са все още поляризирани. Тук идва въпросът дали обществото ни е напълно запознато с тези проблеми и има ли механизми за информиране на обикновения човек. За щастие има и те са сдруженията и учебните заведения, които работят за създаване на една по-приятна градска среда и информирано общество. Разбира се, има и комерсиални графити, и вандалски графити, и стенописи с цел реклама, но има и такива, отдадени на социални, екологични и други цели, които да възпитават широката публика.

Графитите и графичния дизайн (в частност калиграфията и типографията) са на пръв поглед различни форми на изкуството с малки общи черти. Но ако се вгледаме по-внимателно, те използват едни и същи похвати и референции, като си взаимодействат, обогатяват и взаимно си влияят. В настоящата статия се представят методите на създаване на Акцидентен шрифт с калиграфски и графити характеристики, доказващ положителното взаимодействие между графитите, калиграфията, типографията и графичния дизайн. Шрифтът „Калиграфити“ е безплатен и може да бъде предоставен от автора за бъдещи научни изследвания или дизайн експерименти.

References // Научна литература

- Cristóbal Henestrosa, L. M. (2017).** How to create typefaces: from sketch to screen. Madrid: Tipo e Editorial.
- Donevska, B.F. (2016).** 120 godini balgarsko izkustvo, Disayn (in Bulgarian), Publisher: SBH, "Poddarzhane na izkustvoto v Balgaria" foundation, Sofia. // Бойка Донеvsка, Б. Ф. (2016). 120 години българско изкуство, Дизайн. София: СБХ, фондация "Поддържане на изкуството в България".
- Faust. (n.d.).** faustnewyork.com. Available at: <http://faustnewyork.com/> (last view: 01.03.2024).
- FourPlus Studio (n.d.).** FourPlus Studio - strategy, design and motion. Available at: www.fourplus.bg (last view: 01.03.2024).
- Manager. (2014, 05 24).** manager.bg. Available at: <https://manager.bg/%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F/%D0%BF%D0%BE-%D1%81%D0%BB%D1%83%D1%87%D0%B0%D0%B9-24-%D0%BC%D0%B0%D0%B9-%D1%81%D1%8A%D0%B7%D0%B4%D0%B0%D0%B4%D0%BE%D1%85%D0%B0-%D0%B1%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%B> (last view: 01.03.2024).
- Markov, A. (2022).** The Concept of Interaction and Augmented Reality in Artworks. Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitalization (KIN Journal), 8(1), ISSN 2367-8038, IMI-BAS, 237–245. // Марков, А. (2022, Юни 30). Концепцията за интеракция и добавена реалност в произведения на изкуството. Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация, 8(1), pp. стр. 237 - 245. DOI: <https://www.doi.org/10.55630/KINJ.2022.080120>
- Neshev, A. (2008).** VISUAL CUT BULGARIA. Sofia, Zhanet 45.
- Vuoksima, E., Koskenvuo, M., Rose, R.J., Kaprio, J. (2009).** Origins of handedness: a nationwide study of 30,161 adults. Neuropsychologia, Volume 47, Issue 5, Pages 1294-1301, ISSN 0028-3932,. doi: <https://doi.org/10.1016/j.neuropsychologia.2009.01.007>
- Yordanova, R. (2022).** Typography and Letter. Introduction and Essence. Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitalization (KIN Journal), 8(1), ISSN 2367-8038, IMI-BAS, 255–267. // Йорданова, Р. (2022). Типография и буква. Въведение в тяхната същност. Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация, 8(1), стр. 255 - 267. doi: <https://www.doi.org/10.55630/KINJ.2022.080122>

Симеон Живков Желев

ВТУ „Св. Св. Кирил и Методий“, Велико Търново, България

ORCID <https://orcid.org/0000-0003-2655-7125>simeonjivkovjelev@abv.bg

AUTHOR'S DATA WERE PUBLISHED ACCORDING GDPR RULES AND PUBLICATION ETHICS OF THE JOURNAL (<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>)

Received: 01 April 2024

Accepted: 17 June 2024

Published: 30 June 2024

DOI: <https://doi.org/10.55630/KINJ.2024.100106>

Abstract and keywords in Bulgarian

Резюме: Поставените цели при създаването на шрифта „Калиграфити“ са преминаването през всички етапи в работния процес: от проучване, подготвителни скици, синтезиране на формата на буквата, дигитализация, до краен вариант, готов за ползване в графичен софтуер и текстообработващи програми. Отправните точки за шрифта „Калиграфити“ са той да бъде различен и динамичен, но в същия момент да запази своята четливост. Затова шрифтът има постоянен наклон вляво, изписващ се с ъгъл на писане около 30 градуса. Буквите се изписват с плоска четка, която оставя характерна текстура, като така се постига динамичният и експресивен външен вид. Конструкцията на буквите следва калиграфската традиция в Европа, а връзката с графитите, е характерният за субкултурата обърнат наклон на надписите (тагове).

Ключови думи: Шрифт; Шрифтово начертание; Система; Знаци; Калиграфия; Графити; Концепция; Създаване; Дигитализация; Букви; Азбука; Кирилица; Латиница; Субкултура; Тагове

KIN Journal, 2024, Volume 10, Issue 1

Science Series Cultural and Historical Heritage: Preservation, Presentation, Digitalization

Научна поредица Културно-историческо наследство: опазване, представяне, дигитализация

Научная серия Культурное и историческое наследие: сохранение, презентация, оцифровка

Editors	Редактори/съставители
Prof. PhD. Petko St. Petkov	проф. д-р Петко Ст. Петков
Prof. PhD. Galina Bogdanova	проф. д-р Галина Богданова
Copy editors	Технически редактори
Assist. prof. PhD. Nikolay Noev	гл. ас. д-р Николай Ноев
PhD. Paskal Piperkov	д-р Паскал Пиперков
© Editors, Authors of Papers, 2024	© Редколегия, Авторски колектив, 2024
Published by	Издание на
Institute of Mathematics and Informatics	Институт по математика и
at the Bulgarian Academy of Sciences,	информатика при Българска академия на
Sofia, Bulgaria	науките, София, България

<http://www.math.bas.bg/vt/kin/>

ISSN: 2367-8038